

Dzień dobry,

Podczas dzisiejszej lekcji poznacie najważniejsze cechy dramatu szekspirowskiego, zwanego też elżbietańskim (od imienia królowej Elżbiety I).

Temat: Cechy dramatu szekspirowskiego.

Twórczość Szekspira, o czym już czytaliście w czasie lekcji wprowadzającej Was w świat „Romea i Julii”, stanowiła prawdziwy przełom w teatrze europejskim. Wcześniej tragedia była zgodna z zasadami ustanowionymi jeszcze w antyku i sformułowanymi w „Poetyce” Arystotelesa. Szekspir złamał je wszystkie.

Poniżej przedstawiam najważniejsze cechy dramatu szekspirowskiego. Przypominam Wam jednocześnie cechy tragedii antycznej, żebyście uświadomili sobie, jak bardzo Szekspir zreformował dramat i teatr.

Zapiszcie, proszę, temat lekcji, a następnie wykonajcie notatkę – przepiszcie do zeszytu cechy dramatu szekspirowskiego. **Nie musicie przepisywać informacji o tragedii antycznej.**

CECHY DRAMATU SZEKSPIROWSKIEGO:

1. Zerwanie z zasadą trzech jedności:

- **czasu** – akcja dramatu nie ogranicza się już (jak to było w tragedii antycznej) do jednej doby;
- **miejsca** – akcja nie toczy się tylko w jednym miejscu;
- **akcji** – akcja nie dotyczy wyłącznie jednego wątku.

W utworze „Romeo i Julia” akcja rozkłada się na pięć dni i pięć nocy, wydarzenia rozgrywają się w kilku miejscach (np. ulice miasta, miejski plac, dom Kapuletów, cela ojca Laurentego). Wskazać możemy dwa główne wątki – spór między rodami Kapuletów i Montekich oraz tragedia tytułowych bohaterów.

2. Ograniczenie roli chóru, który w tragediach antycznych komentował, objaśniał i oceniał wydarzenia.

W tekście „Romea i Julii” chór pojawia się zaledwie dwukrotnie.

3. Brak ograniczeń dotyczących liczby aktorów na scenie; występowanie scen zbiorowych (w tragediach antycznych na scenie mogły być maksymalnie trzy osoby jednocześnie).

W omawianym przez nas utworze występują sceny zbiorowe (akt I, scena 1., akt III, scena 1., akt V, scena 3).

4. Zerwanie z zasadą *decorum*, zgodnie z którą stosowany musiał być w tragedii antycznej podniosły styl, podniosły ton.

Szekspir wprowadza do słownictwa bohaterów wyrazy potoczne.

5. **Przedstawiane są sceny brutalne, sceny śmierci** (w tragedii antycznej śmierć miała miejsce za kulisami).

U Szekspira śmierć bohaterów często ukazywana jest na oczach publiczności (śmierć wypijającego truciznę Romea, śmierć przebijającej się sztyłem Julii).

6. **Mieszanie elementów tragizmu i komizmu** (w starożytności komedie miały bawić, a tragedie budzić litość i trwogę).

Mimo że utwór „Romeo i Julia” jest tragedią, zawiera sceny, w których występuje komizm, np. sceny z piastunką Julii i sceny z Merkucjem.

7. **Występowanie bohaterów dynamicznych – ich charakter zmienia się w trakcie rozwoju akcji** (w tragedii antycznej bohaterowie byli statyczni, ich charakter się nie zmieniał); **bohaterowie to silne osobowości, ulegające potężnym namiętnościom, postawione w sytuacjach moralnego wyboru, przeżywające wewnętrzny konflikt.**

Romeo początkowo jawi się jako zepsuty młodzieniec z dobrego domu, obnoszący się ze swą niespełnioną miłością do Rozaliny. Jego uczucie jest powierzchowne, płytkie. Pod wpływem głębokiego uczucia do Julii dokona się w nim ogromna przemiana – Romeo pozna, czym jest jedyna, prawdziwa i wieczna miłość.